

om, at Venstre fra tidligere Tid ingenlunde er nogen principiel Modstander deraf. Afdøde Sofus Høgsbro brugte et langt Liv til at kæmpe for Opfyldelsen og Gennemførelsen af Grundlovens § 32: en Folketingsmand for hver 16,000 Indbyggere. Ærede Medlemmer kan slaa op i Rigsdagstidenden, og De vil finde en veltalende Udvikling fra gamle Sofus Høgsbros Side af, hvor rigtigt og nødvendigt det var, naar baade Juni-Grundloven og efter den Juli-Grundloven fastslog, at Folketingets Medlemsantal skulde vokse sammen med Befolkningen; thi naar Befolkningen vokser, bliver Samfundslivet mere broget og kompliceret, Interesserne, Anskuelserne mere mangfoldige, og det er da en Ret for Vælgerne at faa et voksende Antal Folketingsmænd for derigennem at kunne faa deres Interesser og deres Anskuelser i al deres brogede Mangfoldighed, i alle Nuancer, stærkere repræsenteret, end de var i Stand til, hvis Rigsdagen talte alt for faa Medlemmer. Det var gamle Sofus Høgsbros Udvikling, og Venstrepartiets højtærede Formand, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), har udtalt sig i lignende Retning. Den ærede Formand for Venstrepartiet har jo ogsaa en Gang, da man mente, man ikke kunde komme nogen anden Vej, lovet at ville forelægge et Forslag her i Tinget om den bogstavelige, fulde Gennemførelse af Grundlovens § 32. Det ærede Medlem fik ikke Lejlighed til at gøre det, men han lovede det, og der blev gjort alle Forarbejder dertil. Vi har en Gang i et Valglovsudvalg faaet forelagt det Arbejde, som Statistisk Bureau den Gang havde foretaget, og jeg tror, det var en 157 Valgkredse, der da var Tale om. Man erkendte, ogsaa fra Venstres Side, at kunde man ikke faa Grundloven forandret, saa maatte dens Bud opfyldes.

Med Hensyn til den Form for Valgmandsvalgene til Landstinget, som her er foreslaaet, gjorde det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) den Indvending, at man fik for mange Valgmænd, og det er muligt. Man kunde ogsaa gaa andre Veje. Der har været foreslaaet et System med Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse, og det kan jo

være, at dette netop i denne Sammenhæng var ganske heldigt; jeg tror dog ogsaa, det vilde have visse Mangler. Jeg kunde tænke mig en tredje Vej, hvis man er bange for at faa for mange Valgmænd — i 6te Kreds vil der blive en 1,300—1,400; det er jo ikke saa ganske faa; det bliver maaske ikke saa let at manøvrere med dem, særlig naar den Andræske Forholdstalsvalgmaades Fordelingsregler skal anvendes. Jeg kunde tænke mig — vi kan tale om det i det Udvalg, der bliver nedsat —, at man gik den Vej, at Vælgerne i Folketingskredsene i hver Landstingskreds valgte Valgmændene efter Lister i Forhold til Indbyggerantallet. Folketingskredsene danner jo en naturlig Enhed, og saa behøvede man ikke at have et saa stort Antal Valgmænd for et vist Antal Indbyggere, men kunde sætte Indbyggerantallet temmelig højt. Det er i hvert Fald en Tanke, jeg henstiller til Overvejelse i Udvalget.

Jeg skal ligesom den ærede foregaaende Taler (R. Andersen) slutte med en Opfordring til velvillig Behandling og hurtig Fremme af dette Lovforslag, blandt andet for at vi hurtigst muligt kan faa selve Grundlovsforslaget, der nu er lykkeligt i Havn, endeligt fortøjet og dets Lading, den almindelige Valgret, ud til Folket, som venter Dag for Dag mere utaalmodigt. Jeg tror ikke, Vælgerne vil forstaa eller billige det, hvis vi bruger ret mange Uger mere, end vi allerede har brugt. Vi sidder her paa ottende Maaned. Rigsdagssamlingens normale Tid er forlængst udløbet. Jeg tror ikke, vi vil finde Taknemmelighed eller Billigelse ude hos Vælgerne for at sidde her langt ind i Sommeren. Jeg tror, at hvad Folket venter, er kun en eneste Ting: Afslutning. Er man enig om Principperne — og nu er jo saa mange Partier enige, at Sagen kan gennemføres, naar Vælgerne ellers ved Valget vil slutte sig til denne Enighed —, er man enig om Principperne, hvorfor da være Maanedér eller Uger om at gennemføre denne principielle Enighed i Enkelthederne? Vil man en Sag, saa slaar Tiden ogsaa til. Det er min Erfaring fra Udvalgs- og andet Arbejde, at giver man alt for lang Frist, bliver der alligevel ikke